

ΣΟΦΙΑ ΜΟΣΧΟΒΑΚΗ

Ήσθησε τὸν περασμένο μήνα μιὰ ἀπὸ τὶς πρῶτες εὐγενεῖς καὶ σπάνιες γυναικεῖες φυσιογνωμίες τοῦ τόπου μας, ἡ **Σοφία Μοσχοβάκη**, μητέρα τῆς ἀγαπητῆς μας συνεργάτριας κ. Καίτης Κάτσογιάννη. Πρὸ πάντων **σπάνια**. Γιατὶ τὴν καλωσύνη καὶ τὴ φιλανθρωπία τὴν ἀπαντοῦμε συχνά, πολὺ σπάνια ὅμως τὶς βρίσκουμε συνδυασμένες μὲ λογικὴ, ἐξυπνάδα καὶ συγχρονισμένο πνεῦμα σὲ γυναικείες μάλιστα προχωρημένης ἡλικίας.

Ἀπὸ τὶς πρῶτες ποὺ ἐνωσαν στὸν τόπο μας τὴν ἀξία τοῦ ἀγῶνα μας γιὰ τὴ χειραφέτηση τῆς γυναίκας, ἡ Σοφία Μοσχοβάκη παρακολούθησε μὲ ζωηρὸ ἐνδιαφέρον τὴν κίνησή μας. Τὰ ἐμπόδια ποὺ τῆς ἔφεραν γιὰ νὰ πάρει τὸ ἐκλογικὸ τῆς βιβλιάριο, ἐπειδὴ ὁ μακαρίτης ὁ ἀντρας τῆς, διακεκριμένος δικηγόρος, δὲν ἦταν ὡς τόσο γραμμένος στὸ ἀκατάρτιστο ἀκόμα γενικὸ μητρώο τοῦ κράτους, δὲν τὴν ἀποθάρρυναν. Ἡ ζωηρὴ τῆς ἐπιθυμία νὰ ἀναγνωριστῇ ὡς πολίτης μᾶς ἔπαιε νὰ ζητήσωμε ἀπὸ τὸ Ἰνστιτούτο Ἑσπερικών νὰ κάμει εἰδικὴ ἐγκύκλιο, ὅπου νὰ δηλώνει ὅτι οἱ χῆρες δικηγόρων ἔχουν δικαίωμα νὰ ἐγγραφῶν στὸ μητρώο τοῦ Δήμου καὶ νὰ πάρουν ἐκλογικὸ βιβλιάριο, ἔστω κ: ἂν ὁ ἀντρας τους δὲν ἦταν γραμμένος στὸ γενικὸ μητρώο τοῦ Κράτους. Ἔτσι μὲ τὴν ἐπιμονὴ τῆς διευκόλυνε πολλὲς γυναῖκες, ποὺ ἀποκλείονταν ἔτσι ἐξ αἰτίας τῆς στενοκεφαλιάς τῶν ἀρμοδίων.

Τὸ μεγαλύτερὸ τῆς ἐνδιαφέρον ἦταν γιὰ τὴν κατάργηση τοῦ κρατικοῦ διακανονισμοῦ τῆς ἀνηθικότητας. Ἰτίποτα δὲν τὴν ἐξαγρίωνε τόσο ὅσο αὐτὴ ἡ ἐπίσημα ἀναγνωρισμένη σωματεμπορία κάτω ἀπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ κράτους, ποὺ γίνεται ἀφορμὴ, μὲ τοὺς οἴκους ἀνοχῆς, νὰποπλανῶνται τόσο καὶ τόσο φτωχοκόριττα. Τὸ ὄνειρό τῆς ἦταν νὰ γίνῃ ἓνα **ἀσυλο**, μιὰ **στέγη** γιὰ τὶς γυναῖκες ποὺ θὰ ἔμεναν ἀπροστάτευτες καὶ ἀστεγες, εἴτε γιατί τὶς ἐγκατέλειπε ὁ φίλος τους, εἴτε γιατί θὰ ἤθελαν νὰφήσουν τὰ βρωμόσπιτα καὶ νὰ ζήσουν μιὰ τίμια ἐργατικὴ ζωὴ, πρὸ πάντων ὅμως γιὰ νὰ διευκολυνθῇ ἡ κατάργηση τοῦ διακανονισμοῦ καὶ τὸ κλείσιμο τῶν οἴκων. Δὲ θὰ ξεχάσω τὴ λύπη καὶ τὴν ἀγανάκτησή τῆς ὅταν ξανάνοιξαν πάλι τὰ Βουῦρλα στὸν Ἱερακιά, ποὺ εἶχαμε κατορθώσει νὰ κλειστοῦν τώρα καὶ δυὸ χρόνια.

Δὲν ἔζησε δυστυχῶς γιὰ νὰ ἴδῃ τὸνειρό τῆς πραγματοποιημένο. Ἄλλες ἀνάγκες ἐκρίθησαν ἀμεσώτερες καὶ ἐπιταχτικώτερες. Πρὸ πάντων ὅμως δὲν ἔχει ἀκόμα δημιουργηθῇ στὸν τόπο μας, μιὰ **κοινὴ συνείδηση** γιὰ τὴν ἀνάγκη τῆς κατάργησης αὐτοῦ τοῦ συστήματος, ποὺ ἐξευτελίζει καὶ ἀποχτηνώνει τὴ γυναῖκα. Ἄν ὑπῆρχαν πολλὲς γυναῖκες μὲ τὴν πνοή καὶ τὴν ψυχρόσυμβεση τῆς Σοφίας Μοσχοβάκη, σίγουρα τὸ ζήτημα θὰ εἶχε λυθῇ ἀπὸ καιρὸ.

Σὲ ὅλους ἐμᾶς ποὺ τὴ γνωρίσαμε ἀπὸ κοντά, ποὺ χαρήκαμε τὴν καλωσύνη, τὴν ἀπλότητα, τὴν **πίστη** στὰ ἰδανικά τῆς καὶ τὰ ψυχικά τῆς νιάτα, ὁ θάνατός τῆς ἀφίνει ἓνα μεγάλο, πολὺ μεγάλο κενό.